

## تجزیه و تحلیل مدیریت زنجیره تامین سبز بر عملکرد سازمانی شرکت های تولیدی

حسین جنتی فر<sup>۱</sup>، مهناز آقایی<sup>۲</sup>

۱- استادیار گروه مدیریت، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم (نویسنده مسئول)

Email: H.Janatifar@ut.ac.ir

۲- کارشناسی ارشد مدیریت کسب و کار، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور ساوه، ایران

Email: mahnaz.aghaei1351@gmail.com

### چکیده

در شرایطی که شرکت های تولیدی تحت رقابت شدید مشغول فعالیت هستند، به تولید محصولات متنوع می پردازند و گاهی اوقات به عوارض زیست محیطی استفاده از مواد مختلف توجهی ندارند. این در حالیست که اجرای شیوه های مدیریت زیست محیطی مانند مدیریت زنجیره تامین سبز (GSCM)\* می تواند علاوه بر حفظ مزیت رقابتی شرکت ها، به جلوگیری از آلودگی محیط زیست نیز کمک کند. هدف این پژوهش شرح نتایج اجرای GSCM و رابطه آن با عملکرد سازمانی در شرکت های تولیدی می باشد. در این مطالعه از یک مدل مفهومی در ارتباط با GSCM و عملکرد کسب و کار، از طریق سه متغیر سازمانی رضایت شغلی، بهره وری عملیاتی و بهره وری رابطه ای به عنوان واسطه ها استفاده شده است.

تحلیل های آماری بر اساس داده های جمع آوری شده از طریق بررسی ۹۲ پرسش نامه در شرکت های تولیدی صورت گرفته است. پایایی و روایی مدل پژوهش و پرسش نامه، مورد آزمون قرار گرفتند و تأیید شدند. به منظور آزمون فرضیه ها، از تکنیک حداقل مربعات جزئی (PLS) در مدل معادلات ساختاری استفاده شده است.

برخی از یافته های قبلی این مطالعه حکایت از یک رابطه مستقیم بین اجرای GSCM و عملکرد کسب و کار داشته است. اما در این پژوهش رابطه مستقیمی تأیید نشده است. این در حالیست که به رابطه های معنادار غیرمستقیم بین اجرای GSCM و عملکرد کسب و کار از طریق متغیرهای واسطه بهره وری عملیاتی و رضایت شغلی رسیده ایم. این نتیجه نشان داد که عملکرد کسب و کار زمانی بهبود می یابد که GSCM، رضایت شغلی و بهره وری عملیاتی را بالا ببرد. بطور کلی یافته های این مطالعه با مطالعات قبلی در دیگر نقاط دنیا سازگار است. همچنین تعداد کمی از مطالعات این حوزه، بر اساس تئوری وابستگی منابع انجام شده بود.

**کلید واژه:** زنجیره تامین سبز، عملکرد سازمان، بهره وری، کسب و کار

\* Green Supply Chain Management